

Primljen 18.2.2010.

**PRIKAZ RJEČNIKA NIKOLE VULJANIĆA I DUBRAVKE
VULJANIĆ: RJEČNIK TEKSTILSTVA, ENGLESKO-
HRVATSKI, HRVATSKO-ENGLSKI**

*Katica Sobo**

Veleučilište u Karlovcu

Nikola Vuljanić, Dubravka Vuljanić

Rječnik tekstilstva, englesko- hrvatski, hrvatsko-engleski

Sveučilište u Zagrebu, Tekstilno-tehnološki fakultet, 2008., 665 str.

Tekstilna i odjevna industrija Hrvatske uspijeva se održati u vrijeme opće gospodarske krize zahvaljujući stalnom prilagodavanju, preusmjeravanju proizvodnje, primjeni novih tehnologija i održavanju kvalitete. Stručnjaci s područja tekstila nastoje pratiti (slijediti) trendove i znanja koja se primjenjuju u Europi i u tehnološki razvijenim zemljama Istoka. Objavljivanje rječnika tekstilstva u trenutku u kojem globalizacija pruža priliku za razvoj međunarodne razmjene znanja i visokih tehnologija čini se ne samo opravdanim nego i nužnim. Prvo izdanje rječnika objavljeno je 1994. pod nazivom *Englesko-hrvatski/ Hrvatsko-engleski rječnik tekstilno tehnoloških izraza*. Rječnik je bio rezultat ne samo dugogodišnjeg prikupljanja leksikološke građe nego i bogatog prevoditeljskoga i nastavnoga iskustva autora Nikole Vuljanića, umirovljenoga višeg predavača Tekstilno-tehnološkog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, i Dubravke Vuljanić, više predavačice na Veleučilištu u Karlovcu. Iako je prvo izdanje rječnika bilo ograničenog obujma (oko 5000 natuknica u englesko-hrvatskom i nešto manje u hrvatsko-engleskom dijelu), bilo je od iznimne važnosti tehnolozima s

* Katica Sobo, Veleučilište u Karlovcu; ksobo@vuka.hr

područja tekstilne i odjevne struke te studentima tekstilno-tehnoloških studija. Stoga svakako treba predstaviti novo revidirano i znatno prošireno izdanje rječnika koje je Tekstilno-tehnološki fakultet Sveučilišta u Zagrebu izdao 2008. godine. Ovaj dvojezični rječnik tekstilstva jedini je strukovni rječnik s područja tekstilne i odjevne tehnologije pa se može reći da je pravi leksikografski pothvat. Rječnička građa obrađena je na 612 stranica, a sastavni dio rječnika su predgovor, riječ urednice i upute za upotrebu rječnika koji se nalaze ispred samoga rječničkog dijela te četiri dodatka na kraju knjige. Prvi dodatak na 46 stranica prikazuje boje koje se koriste u tekstilstvu te ujedno navodi i kodove pojedinih boja; drugi dodatak prikazuje poredbene tablice brojeva odjevnih predmeta i obuču uspoređujući veličine koje se koriste u SAD-u, Velikoj Britaniji i Hrvatskoj; treći dodatak prikazuje izravni i neizravni sustav (broj jedinica duljine po jedinici mase); četvrti dodatak prikazuje SI jedinice i faktore konverzije za tvorničke i trgovačke potrebe. Ti su dodatci od posebne važnosti tehnolozima i komercijalistima koji će se njime koristiti u svakodnevnoj poslovnoj praksi.

U englesko-hrvatskome dijelu rječnik sadrži 8000 pojmova (što s kolokacijama iznosi više od 24 000 leksičkih jedinica). Kolokacije čine najveći dio dodanih izraza u odnosu na prvobitno izdanje rječnika. Autori su, naime, pri traženju ekvivalenata u hrvatskome jeziku promatrali tražene pojmove u kontekstu izvornih stručnih tekstova te su pronalazili ekvivalente za mnogobrojne izraze koje se ne može naći u postojećim stručnim rječnicima. Pri tome u značajnu pomoć pružili nastavnici Tekstilno-tehnološkog fakulteta u Zagrebu, ali i stručnjaci iz gospodarstva.

U hrvatsko-engleskome dijelu također ima oko 8000 pojmova te više od 7000 kolokacija.

Rječnička građa prikazana je po abecednom redu. Pregledan raspored masno otisnutih rječničkih natuknica, primjereno pismo te sažeto i jezgrovito opisano stručno nazivlje omogućuju brzo i lako snalaženje. Iza natuknica nalaze se kratice za kategorije leksičkih jedinica, npr. *n.* za imenicu, za oblik u množini (*pl.*), a za prijelazni glagol *vt.* Desno od crte nalaze se ekvivalenti koji su, ako je riječ o jednoznačnim ekvivalentima, poredani po abecednom redu, odvojeni samo zarezom, npr. **knit** *n.* – pletenje, vez pletiva. Višestruki

ekvivalenati, dakle oni koji pokrivaju različita značenja engleskoga pojma, osim što su poredani po abecedi, odvajaju se i interpunkcijskom oznakom točka-zarez od ekvivalenta koji ima drugačije značenje, npr. **knitter** n. – pletač (radnik); pletaći stroj. Nakon natuknice slijede kolokacije koje su radi preglednosti uvučene u tekstu. Kolokacije se mogu naći na više mjesta u rječniku npr. izraz **bleaching agent** stoji iza natuknice **agent: bleaching a.**, ali i iza natuknice **bleaching: b. agent.** Izrazi sa zajedničkim korijenom ili riječi koje pripadaju istoj porodici riječi grupirani su i odvojeni razmakom od sljedećeg izraza, što upućuje na kraj obrade te skupine riječi. U hrvatsko-engleskome dijelu rječnika natuknice na hrvatskome nalaze se lijevo od crte i otisnute su masnim slovima. Iza natuknice nalaze se kratice za kategorije leksičkih jedinica, primjerice *m.*, *f.*, ili *n.* kao oznake za muški, ženski ili srednji rod. Desno od crte nalaze se ekvivalenti na engleskome jeziku. Ekvivalenti i kolokacije prikazani su na isti način kao u englesko-hrvatskome dijelu. Kako je nalaženje ekvivalenta u hrvatskome jeziku čest problem u jeziku struke pa tako i u tekstilno-tehnološkoj, autori su ponekad koristili žargon ili razgovorni oblik. U tim se slučajevima uz hrvatski ekvivalent nalazi kratica *razg.* U hrvatsko-engleskome dijelu rječnika koriste se osim toga i sljedeće kratice: *f.* (imenica ženskog roda), *m.* (imenica muškog roda), *n.* (imenica srednjeg roda), *dem.* (umanjenica), *fig.* (figurativno), *A.E.* (američki engleski), *B.E.* (britanski engleski), *Fr.* (francuski), *Ger.* (njemački), *UK* (Ujedinjeno Kraljevstvo), *US* (SAD).

Iza engleskih izraza nažalost nema izgovora. Rječnik je doduše namijenjen pisanoj komunikaciji i razumijevanju stručne terminologije, ali kako će se njime koristiti i studenti, bilo bi opravdano da se iza engleskih riječi nalazi i izgovor.

U ovom praktičnom i preglednom rječniku stručno, razumljivo i sažeto objašnjena je terminologija s područja tekstilstva te će ovaj rječnik svakako popuniti prazninu koja postoji na polju stručne leksikografije. Na kraju treba istaknuti kako je ovaj rječnik nastao iz prakse za praksu te predstavlja pouzdan priručnik neizvornim govornicima engleskoga jezika koji se koriste stručnom i znanstvenom literaturom iz područja tekstilne i odjevne struke.